

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ ВИРОБНИКІВ СВИНЕЙ З ПЕРЕРОБНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ШВЕЦІЇ

(Представлено д.е.н., проф. Цаль-Цалко Ю.С.)

***Анотація.** У статті розглядаються питання взаємодії економічних інтересів господарюючих суб'єктів галузі свинарства та забезпечення стабільного розвитку підприємств з виробництва свинини. Проаналізовано порядок обліку розрахунків виробників свиней з переробними підприємствами.*

***Ключові слова:** економічні інтереси, галузь свинарства, система розрахунків, документування.*

Постановка проблеми. Серед основних галузей, що забезпечують населення м'ясними продуктами, провідне місце посідає свинарство. В Україні обсяги виробництва свинини скоротилися, проте галузь і надалі залишається однією з перспективних у розв'язанні проблеми формування продовольчої безпеки держави й повного забезпечення внутрішнього попиту на м'ясну продукцію вітчизняного виробництва. Ефективність розвитку свинарства України значною мірою залежить від ціноутворення на продукцію галузі. Ціна повинна враховувати витрати виробництва й забезпечувати одержання прибутку. Для досягнення швидкої реалізації продукції при встановленні ціни на неї потрібно враховувати кон'юнктуру ринку [2].

Аналіз основних досліджень і публікацій. Проблеми розробки документування обліку розглядаються в працях видатних вітчизняних науковців: Ф. Бутинеця, Г. Кіма, І. Сахарцевої, В. Сопка, Н. Ткаченко та ін.

Метою статті є дослідження облік розрахунків виробників свиней з переробними підприємствами Швеції.

Викладення основного матеріалу. Світове виробництво свинини за аналізований період збільшилася приблизно на 40%, тобто у два рази випереджав темпи зростання поголів'я, і склало близько 94 млн. тонн. Тенденція зростання жодного разу не переривалася. Таке швидке збільшення виробництва було викликане процесом інтенсифікації, впровадженням нових технологій, вдосконаленням племінних якостей, застосування досягнень науки в області схрещування.

По виробництву свинини також лідирує Азія (56%), потім йде Європа (29%), США (16%). Країни — основні виробники: Китай 50%, США 9%, Канада, Франція, Голландія, Швеція. На світовий ринок надійде приблизно 4% від світового виробництва, основні експортери — країни ЄС (34%), Канада (21%), США (19%). Основними імпортерами є Японія – 25%, Корея, Мексика, СНД (особливо РФ) [4].

У 2011 році виробництво свинини в Швеції знаходилося у дуже скрутному становищі – кожного робочого дня втрачалося три ферми. За даними Федерації Шведських Фермерів, більш ніж одна п'ята шведського виробництва свинини до кінця 2011 року перестала існувати, адже свиноводи втрачають декілька сотень доларів на кожній свині. Наприклад, в період з січня по лютий 2011 року, 100 з 1200 свиноферм, поєднаних зі Шведською Організацією Здоров'я Тварин, залишили свій бізнес. Шведські правила добробуту тварин, які є найвимогливішими у ЄС,

призводять до збільшення виробничих витрат. Тож Федерація шведських фермерів відзначає, якщо вони повинні конкурувати з дешевим імпортом свинини, яка продається навіть без лейб походження, то уряд має ввести доплату на добробут тварин, яка компенсує фермерам їх витрати [6].

В умовах сьогодення в Швеції введено обов'язкове розгорнуте маркування м'яса. Жителі скандинавської країни по-різному поставилися до нововведення влади. З 1 квітня 2016 року в Швеції на маркуванні свинини, баранини, птиці повинна вказуватися країна-виробник. Раніше таке маркування було обов'язкове тільки на яловичині. Вимога позначати яловичину на предмет країни виробництва Європейський Союз увів у 2002 році на тлі коров'ячого сказу (губчастої енцефалопатії). Разом з тим, думка жителів Швеції з приводу нововведення влади розділилася, одні насамперед намагаються з'ясувати, звідки надійшло м'ясо, тоді як для інших не має різниці, звідки надходить м'ясо на шведські прилавки [5].

Важливим у розвитку внутрішнього ринку м'яса та м'ясопродукції є нарощування експорту і зменшення імпорту продукції. У цьому напрямі є позитивні зрушення. За прогнозами імпорт свинини цього року знизиться майже вдвічі (за січень-березень Україна імпортувала 779 т, порівняно з минулорічним показником 13 тис. т). З березня 2015 року чотирьом українським компаніям дозволено ввозити свинину на територію Росії, а саме: ТОВ «ВМП», ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат», ПрАТ «АПК-Інвест», а також поставки з ТОВ «Свіженька» можливі виключно за умов лабораторної перевірки кожної партії. Заморожена свинина також постачається у В'єтнам, Грузію і Вірменію.

Разом з тим, пріоритетними напрямками експорту залишаються ринки країн ЄС, оскільки Україна отримала безмитну квоту на поставки 40 тис. т свинини. Для порівняння: торік Україна експортувала лише 4 тис. т, що надзвичайно мало. Цього ж року девальвація гривні робить нашу свинину конкурентоспроможною на зовнішніх ринках. Нині пропозиція вітчизняної свинини становить \$1,6/кг порівняно з минулорічними \$2,3/кг. Зокрема, для запровадження сталого експорту свинини до країн Європейського союзу необхідно отримати дозвільні документи. Проте їх отримання відкладено на невизначений термін. Основною причиною цього є відсутність у державному бюджеті коштів на проходження необхідних процедур. Так, за інформацією Мінагропроду, для отримання дозвільних документів на експорт м'яса Україні потрібно було надати документи про епідеміологічну ситуацію. Однак ця інспекція коштує близько 35 млн грн, які не передбачені бюджетом. Тому питання експорту відкладено. У свою чергу, бізнес не може фінансувати цю перевірку згідно з вимогами ЄС. Наразі розпочата робота експертів ЄС для отримання Україною сертифікатів, необхідних для експорту молочної продукції. На черзі м'ясо та м'ясна продукція.

Отже, враховуючи обмеження імпорту свинини, розширення зовнішніх каналів збуту продукції галузь свинарства є перспективною для України [3].

У сучасних умовах господарювання при виробництві продукції свинарства вирішальну роль відіграє налагоджена робота підприємства з клієнтами, яка не можлива без належної організації документообігу розрахунків з переробними підприємствами.

Удосконалення процесу документування обліку розрахунків з переробними підприємствами дозволить прискорити операції з відвантаження товарів та надання

послуг. Без контролю за процесом документообігу розрахунків з переробними підприємствами не можливе налагоджене управління підприємством, оскільки відбувається порушення ритмічності в процесі реалізації, що призводить до уповільнення обігу оборотних засобів або оприбуткування матеріалів, не в повній мірі контролюються дії матеріально-відповідальних осіб. Така негативна тенденція призводить до загрози підриву інформаційної безпеки та зменшення прибутку підприємства.

Перед бухгалтером підприємства стоїть завдання, по-перше, здійснювати контроль за оплатою відвантаженої продукції, по-друге - контролювати надходження документів щодо погашення авансу за рахунок наступних поставок. Контроль за надходженням документів є важливим елементом організації обліку. Відсутність документів за деякими операціями обумовлено різними причинами, головним чином відсутністю контролю чийого недостатністю за надходженням первинної документації чи безвідповідальним відношенням працівників до своїх функціональних обов'язків. Всі ці причини залежать від наявної системи організації бухгалтерського обліку на підприємстві, від дотримання посадових інструкцій, від графіків документообігу.

Зрозуміло, чим більший цикл документообігу, тим більша ймовірність втрати документа. Тому раціональною, на наш погляд буде схема документообігу розрахунку з переробними підприємствами представлена на рис. 1.

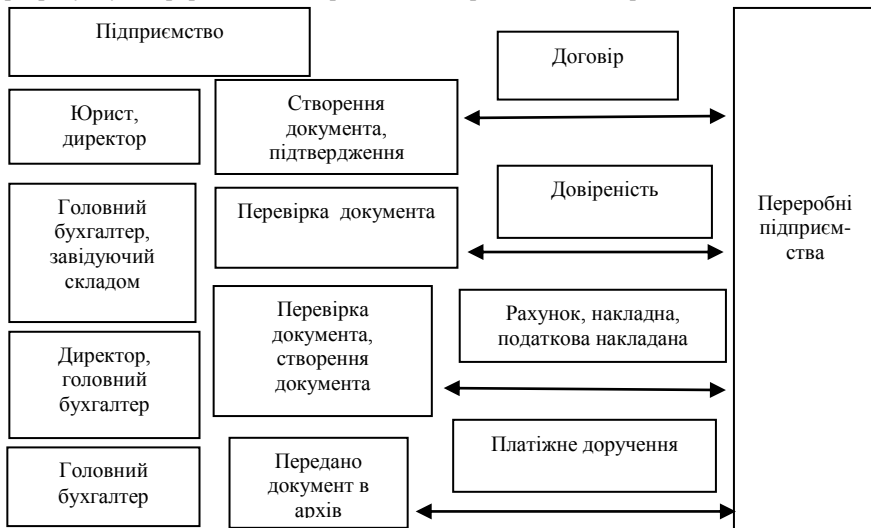

Рис. 1 Схема документообігу розрахунків з переробними підприємствами

Документообіг розрахунків з переробними підприємствами – це раціонально організована система створення, перевірки, обробки та здачі в архів первинних документів обліку, якість ведення якої характеризується застосуванням підприємством оперограм та графіків документообігу.

При великому обороті діяльності підприємства втрата документів значно ускладнює роботу бухгалтера, змушуючи його постійно контролювати надходження

втрачених документів. Так, спочатку треба зробити вибірку з оборотної відомості щодо такої нестачі, потім з'ясувати причину її виникнення, опитати відповідальних осіб про відсутні документи, повідомити контрагентів, а через деякий час перевірити надходження документів, щодо яких було зроблено запит. Спотворення суми дебіторської заборгованості при розрахунках з покупцями робить неможливим реальний аналіз діяльності підприємства.

Висновки: Процес удосконалення документування обліку розрахунків з переробними підприємствами, на відміну від традиційного повинен враховувати: схему документообігу розрахунків з переробними підприємствами. Довгий цикл документообігу у розрахунках з покупцями може спричинити втрату первинних документів, що значно ускладнює роботу бухгалтерської служби підприємства. У зв'язку з цим слід застосувати раціональний документообіг розрахунків з переробними підприємствами, що забезпечить стабільність роботи бухгалтерії підприємства.

Список використаної літератури:

1. Ильяшенко Е.В. Экономическая эффективность инвестиций в сельскохозяйственные предприятия/ Ильяшенко Е.В. – Симферополь: 2009.

2. Ілліч Н.С. Ціноутворення на продукцію свинарства в регіоні / Н.С. Ілліч // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/chem_biol/Agroin/2011_7-9/ILLICH.pdf

3. Маслак О. Розвиток вітчизняного ринку свинини / О. Маслак // Агробізнес сьогодні. – 2015. – № 11 (306).

4. Світова свинарство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://svynarnyk.com/svitove-svinarstvo/>

5. У Швеції введене обов'язкове розгорнуте маркування м'яса [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://asu.pigua.info/uk/news/7413/>

6. Швеція втрачає три свиноферми на день [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pigua.info/uk/news/1927/>

References:

1. Yliashenko E.V. Ekonomicheskaya effektivnost' ynvestitsiy v sel'skokhoziajstvennyye predpriyatya, S., 2009

2. Illich N.S. Tsinoutvorennia na produktiiu svynarstva v rehioni available at: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/chem_biol/Agroin/2011_7.pdf

3. Maslak O. Rozvytok vitchyznianoho rynku svynyny, Ahrobiznes s'ohodni, 2015,no 11 (306).

4. Svitova svynarstvo available at: <http://svynarnyk.com/svitove-svinarstvo/>

5. U Shvetsii vvedene обов'язкове розгорнуте маркування м'яса available at: <http://asu.pigua.info/uk/news/7413/>

6. Shvetsiia vtrachaie try svynofерmy na den' available at: <http://pigua.info/uk/news/1927/>

ГРАБ Тетяна Михайлівна – магістр Житомирського національного агроекологічного університету, спеціальність «Облік і оподаткування».

Наукові інтереси:

- обліково-методичні аспекти бухгалтерського обліку виробництва продукції свинарства